No. 1647 **DE TIJD.** 1852

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 21 SEPTEMBER.

AMSTERDAM, 20 September.

STATEN-GENERAAL.

Heden opende de Koning te 's Gravenhage op de gewone plegtige wijze de vergadering van het zittingjaar 1852—53 der Staten-Generaal.

De heer Mr. J. A. Philipse, benoemd tot voorzitter der Eerste Kamer, opent de Vergadering en benoemt eene Kommissie om Z. M. bij zijne komst te ontvangen en uitgeleide te doen.

Even nadat de Ministers en de leden van den Staatsraad in de zaal gekomen waren, kondigt men de komst des Konings aan, die inmiddels in statigen optogt, ingevolge het programma, het paleis verlaten had. Z. M. binnengeleid zijnde en op den troon plaats genomen hebbende, houdt de volgende aanspraak:

MIJNE HEEREN!

Bij de opening van deze Vergadering der Staten-Generaal zie Ik mij tot Mijn groot genoegen wederom in staat, op den voordeeligen toestand des Vaderlands te wijzen.

Nederland is met de andere Mogendheden voortdurend in goede verstandhouding.

Bij herhaling ontving Ik van vreemde Regeringen [illegible]

Door verdragen van verschillenden aard heb Ik de volkenregtelijke betrekkingen tusschen dit Rijk en andere landen mogen bevestigen en uitbreiden.

Het is mij aangenaam, omtrent de Zee- en Landmagt steeds eene gunstige getuigenis te kunnen afleggen.

In de Overzeesche Bezittingen van het Rijk heerschen rust en vrede.

In het Palembangsche, op het eiland Sumatra, zijn de onlusten gedempt.

De goede vooruitzigten omtrent den oogst in de koloniën hebben zich verwezenlijkt.

De afloop der in dit jaar gehouden veilingen is bijzonder gunstig geweest.

Door eene bevriende Mogendheid aangezocht, heb Ik op het voetspoor van hetgeen reeds in 1844 geschiedde, Mijne goede diensten toegezegd tot bevordering eener poging, om in het stelsel van uitsluiting tot nu toe door het Japansche Rijk vastgehouden, wijziging te verkrijgen.

De regeling der Provinciale en Gemeentepost is aanmerkelijk gevorderd. Ik heb Mij over het algemeen over eene doeltreffende medewerking der Provinciale Staten en Gemeentebesturen te verblijden.

Onze waterkeeringen zijn van rampen verschoond gebleven, hetgeen heeft vergund, de werken tot verbetering, inzonderheid ook der hoofdrivieren, met des te meer kracht en gevolg voort te zetten.

Met groote belangstelling zie Ik den ondernemingsijver der ingezetenen in landbouw, fabriekvlijt en handel, gelijk tot vermenigvuldiging der middelen van vervoer, zich meer en meer ontwikkelen.

De maatregelen Mijner regering strekken om die ontwikkeling aan te moedigen en te ondersteunen.

De werking tot verbinding van ons Rijk met naburige landen, door spoorwegen en telegrafische gemeenschap, zijn voorbereid en aangelegd.

Scheepvaart en scheepsbouw gingen ook dit jaar vooruit.

De staat der geldmiddelen geeft ruime stof tot tevredenheid. De uitkomst van de dienst des vorigen jaars was voldoende. Die van het tegenwoordig dienstjaar laat zich gunstig aanzien. Ik hoop, dat de algemeene omstandigheden Mij zullen toelaten, nog in deze zitting eene gewigtige voordragt, betreffende 's Rijks schuld, aan Uwe beraadslagingen te onderwerpen.

De aan U in de vorige vergadering van Mijnentwege ingediende en niet afgedane ontwerpen van wet zullen U op nieuw, met andere, worden voorgelegd.

Mogen onze gezamenlijke pogingen tot voltooijing der taak, die ons ook nu weder wacht, door Gods zegen worden bekroond.

Ik verklaar deze zitting van de Staten-Generaal te zijn geopend.

Z. M. wordt, na het houden dezer aanspraak door de kommissie uitgeleide gedaan, en keert in plegtigen optogt naar het paleis terug.

Laatstleden Zaturdag is door den minister van Binnenlandsche Zaken namens den Koning de jongste zitting der beide Kamers in vereenigde vergadering gesloten; heden werd door Z. M. de nieuwe zitting voor de beide Kamers geopend. Ware niet het formulier van sluiten en openen daar, — zelfs ook met dat formulier, — schijnt het parlementair gouvernement iets van het Koningschap te bekomen, dat niet sterft. Wanneer een regerend Vorst ten grave daalt, heet het: *Le Roi est mort, vive le Roi*. Van onze Kamers, die haast op hetzelfde oogenblik gesloten en geopend worden, kan insgelijks in zekeren zin gezegd worden: *le parlement est mort, vive le parlement*. Nogtans is er een groot verschil. De Koning leeft *sui juris;* zijne kroon gaat van het eene hoofd op het andere over, zonder andere tusschenkomst dan die der Goddelijke Voorzienigheid. Het parlementair gouvernement leeft slechts door de gratie des Konings, die de Kamers bijeenroept en verdaagt, de zittingen sluit en heropent, en de Kamers ontbindt, al naar gelang hij meent zulks in 't belang van het land en van zijne eigene regten te behoeven.

En toch is het zedelijk gewigt, dat een parlementair gouvernement in de schaal legt, groot. Het komt omdat dit zedelijk gewigt zijn invloed ontleent aan de openbare meening, welke openbare meening — hoe zij dan ook tot stand komt en zich voortzet — een groote, maar toch altijd slechts wisselvallige kracht geeft.

Met een bezadigd volk, als het onze, heeft het koningschap daarvan weinig of niets te vreezen, zoolang de Vorst, die den scepter draagt, geen *homme de parti* is. Als een Koning partij-man wordt, en de hartstogten der partijzucht tot de zijne maakt, dan verkleint hij zich tot een partijhoofd, en leent hij zich tot alle diens lotgevallen.

Wij willen daarmede niet gezegd hebben, dat de Koning een automaat moet zijn, die noch beginselen, noch wil heeft. Integendeel een Koning moet beginselen, moet wil hebben. Maar die beginselen en die wil — al is het dat zij hem de eene partij nader dan de andere doen zijn, moeten hem toch houden boven de partijen, om de groote belangen van land en dynastie, in den strijd der hartstogtelijke partijen, te beveiligen. Anders loopt de Koning gevaar dat hij met den val der door hem aangekleefde partij op- en ondergaat, en in zijn val het Koningschap medesleept.

Die waarheid is niet genoeg begrepen door Koning Willem I, die tweemaal partijhoofd was, en daardoor eerst België en later ook de Noord-Nederlandsche kroon verloor! In België stond de partij tegen hem op, die hij, Willem I, had bestreden; in Noord-Nederland integendeel werd de Koning door diezelfde partij verlaten, wier aangebeden hoofd hij was geweest. Een partijhoofd, al is hij ook Koning, staat bloot aan de ondankbaarheid zijner volgelingen, en op den dag, dat zijne partij hem verlaat, staat hij alleen, omdat de Koning in het partijhoofd is verloren gegaan, en in zijn volk minder onderdanen, dan vrienden en vijanden heeft gezien.

De kracht van Willem II en Willem III heeft juist daarin bestaan, dat zij geen partijhoofden zijn. Beiden hebben met vele moeijelijkheden, en zelfs tegen vele vooroordeelen te kampen gehad. Willem II is desniettemin, als Koning geacht, bemind en betreurd, ten grave gedaald, en Willem III heeft ten spijt van Europeesche stormen en binnenlandsche, schier onverwinnelijke vooroordeelen, tot op den dag van heden, rustig geregeerd, de orde bestendigd, de stoffelijke welvaart vermeerderd, der zedelijke verbetering eenig goeds voorbereid, en elken dag als Koning in populariteit gewonnen.

Moge de zitting, die heden door Z. M. geopend werd, zich kenmerken door vruchtbaren arbeid voor Vorst en Volk. Moge na al het goede dat voor de stoffelijke belangen reeds gedaan is, dit zittingjaar voor de zedelijke belangen werkzaam zijn, en armen- en onderwijs-wetten tot stand brengen, die geen centralisatiezucht tot punt van uitgang hebben, maar tot grondslag nemen de vrijheid der Kerk en der partikuliere liefdadigheid. Daardoor zal veel zijn gedaan om orde en vrijheid te bestendigen, omdat zij zullen blijven gegrondvest op godsdienstzin en op de liefde tot den evenmensch, gelouterd en geheiligd door de liefde tot God, twee steunpilaren des Staats, die voor vorsten en volken onmisbaar zijn.

Het Belgiesch ministerie is uit de krisis verrezen, na gedurende drie maanden tusschen allerlei plannen en twisten te hebben gedobberd. Alle ministers behouden hunne portefeuille, behalve de heer Frère, die tijdelijk door den heer Liedts wordt vervangen. De oplossing van de krisis blijkt alzoo provisioneel te zijn. Is de heer Frère door den heer Rogier over boord geworpen om het kabinet te redden? Of is de heer Frère slechts tijdelijk terug getreden, om, na den afloop der nieuwe onderhandelingen, die Frankrijk plotseling weer heeft uitgelokt, en waaraan de heer Frère nooit geen deel heeft genomen, op nieuw voor den dag te komen? Dit zal de toekomst leeren. Tot dusverre is zoowel de ministeriëele krisis als de tijdelijke oplossing daarvan een raadsel, dat zelfs de op het einde dezer maand verwachte openbare beraadslagingen niet zullen vermogen voldoende op te lossen.

Intusschen doet het ons genoegen, dat de behoudende partij in België haren toestand goed heeft begrepen, geene poging heeft gedaan om aan het roer te komen, en het revolutionnaire gouvernement gelegenheid laat om zich al meer en meer impopulair te maken, tot dat eindelijk de publieke opinie de behoudende partij zal noodzaken de teugels van het bewind op te nemen.

Men schrijft ons uit Berlijn:

»..... Dat de verordeningen van den minister von Raumer overal hier te lande de gemoederen in beweging hebben gebragt, laat zich gemakkelijk verstaan. Wie had toch kunnen verwacht hebben, dat, terwijl de konstitutie aan de Katholijke Kerk, zoowel als aan alle overige erkende godsdienstige gezindheden, het volle genot van hare regten waarborgt, een minister zich zou veroorloven om oude en nooit van toepassing gemaakte restriktieve besluiten te voorschijn te halen, door welker toepassing de konstitutie te schande zou worden gemaakt? Dit liet zich te minder verwachten, wijl het in de allerhoogste kringen alhier zeer goed erkend wordt, dat de volksmissien slechts gelukkige, en geene de minste kwade resultaten opleveren. Van alle kontroversen onthoudt men zich daarbij, en het zoude onmogelijk zijn, te bewijzen, dat de missiepredikers ook maar van uit de verte de geringste toespeling maken op verschilpunten met andere godsdienstige gezindheden, of dat zij iets zeggen wat onaangenaam zou moeten klinken in onkatholijke ooren. Voor Onkatholijken geven zij dus geen billijken grond tot aanstoot. En terwijl zij ook uit dien hoofde lof verdienen en geene blaam, mag hun daarenboven de hoogste lofspraak ook daarom niet onthouden worden, omdat zij zoo allerkrachtigst bevorderlijk zijn aan de ontwikkeling van datgene, waardoor het geluk der individuen gegrondvest, waardoor de band des familielevens naauwer toegehaald en geheiligd, waardoor de eerbied voor de van God gestelde magten verhoogd, waardoor het welzijn van den Staat verzekerd wordt.

»Dat bij het verkrijgen van zulke resultaten elke regering het hoogste belang heeft, behoeft geen betoog.

Die resultaten werden echter steeds hier in de allerhoogste kringen daarom nog te dieper gewaardeerd, omdat het zoo innig godsdienstig en edelmoedig karakter des Konings zich het meest gelukkig gevoelt wegens alles wat aangewend wordt ter verhooging van het godsdienstig leven van zijn volk; omdat men het zich niet moet verbergen, dat de Evangelische Kerk, in hare tegenwoordige gesteldheid, waarin men niet weet op welke wijze verbetering zou kunnen gebragt worden, daartoe weinig kan bijdragen; omdat men, ten laatste, bepaaldelijk uit een politiek oogpunt en indachtig aan de gebeurtenissen van versche dagteekening, de noodzakelijkheid erkent, om de 7,000,000 Katholijken van Pruissen, — die tot de trouwste en erkentelijkste onderdanen der Pruissische kroon behooren, zoo slechts hunne regten niet met voeten worden getreden, — om hen onder de tegenwoordige gewigtige omstandigheden, ten innigste aan de kroon verbonden te houden.

»Dit wat aangaat de verordeningen, in zoo verre zij tot de volksmissien betrekking hebben. Dat zij even afkeurenswaardig zijn, als inhoudende een verbod aan al onze jonge lieden, om te Rome in het *collegium germanicum* hunne studien te gaan voltooijen, en als bedreigingsmiddelen tegen allen, die zich aan dat verbod niet zouden laten gelegen zijn, behoeft naauwelijks gezegd te worden. Om maar iets aan te voeren, waaruit men zal kunnen opmaken dat de heer von Raumer niet slechts tegen eene Orde der Kerk, maar tegen de gansche Kerk strijd voert — het *collegium germanicum* gaat onmiddellijk van het middelpunt der Kerk uit, staat onmiddellijk onder het gezag en het bestuur van den H. Vader, zoodat de heer von Raumer niet de stichting van eene Orde, maar de Kerk zelf en haar van God ingesteld gezag aanrandt. Daartoe geven hem zelfs de overigens door de tegenwoordige Konstitutie geneutralizeerde besluiten van 1828 geen regt.

»Is het dan ook wel te veronderstellen, vraagt gij, dat de door den heer von Raumer op eigen gezag genomen verordeningen de allerhoogste goedkeuring verkregen hebben? Gij begrijpt dat mijn antwoord op deze vraag geen kategoriesch antwoord kan zijn. Geef u echter de moeite het besluit van 8 Sept. ll. even in te zien, waarbij de heer von Manteuffel tot minister van Staat benoemd wordt, en waarbij aan de overige ministers, die van oorlog uitgezonderd, gelast wordt *geene verordeningen te nemen, dan nadat zij door den minister van Staat zijn goedgekeurd*. Wil deze bepaling ook iets zeggen? Zou zij geene gewigtige beteekenis kunnen hebben? Zou zij geene implicite veroordeeling kunnen zijn van de verordeningen van den heer von Raumer? Let overigens op, dat het [illegible] die door onzen regtschapen Koning tot de hooge waardigheid van minister van Staat, die ná den baron von Hardenberg door niemand vervuld werd, geroepen is; — de heer von Manteuffel, wiens naam eens als een symbool van den geest van verzoening zal genoemd worden; de heer von Manteuffel, die niet dan met verontwaardiging kan gezien hebben, dat door een roekeloozen en wederregtelijken maatregel van zijnen kollega von Raumer de moeijelijkheden vermeerderd zijn, waarin Pruissen op dit oogenblik tegenover de zuidelijke Staten van Duitschland gewikkeld is — en gij zult ligt daaruit kunnen afleiden, dat de heer von Raumer niet meer heel vast zit in zijnen ministerieelen zetel, en dat het gemakkelijk zou kunnen gebeuren dat weldra een nieuwe minister van eeredienst de verordeningen van zijn onbandigen voorganger herriep. Geve de Hemel dat dit spoedig het geval moge zijn! Wij onzerzijds zenden tot dat doel onze vurigste gebeden op tot Hem, door Wien de Koningen regeeren, en die de harten der regeerders in Zijne hand houdt!"

Hulde aan Dr. Newman.

„Wij zijn van meening dat er aan de regtspleging in ons land eene bedenkelijke wonde is toegebragt, en dat de Roomsch-Katholijken voortaan maar al te veel grond zullen hebben om te zeggen, dat er hier voor hen geen regt is, zoodra de protestantsche gevoelens van gezworenen en regters mede in het spel komen." *The Times.*

Bedrag der vorige opgave	*f* 704.26
Van J. E.	» 10.00
» N. N. ter navolging.	» 2.50
» eenige Eerw. Priesters uit Friesland met de woorden van den Apostel..... *idipsum pro invicem sollicita sint membra, et si quid patitur unum membrum patiuntur omnia membra.* 1 ad Cor. XII, 25 en 26.	» 20.00
Door tusschenkomst van den Boekhandelaar P. T. Braam van W. & V. te Rotterdam.	» 5.00
Van eene geestelijke Dochter	» 2.50
» N. N. met de woorden: *Mijne kermisgift voor den braven Newman ten spijt van Achilli*	» 2.50
Van een Dorpspastoor	» 2.50
	f 749.26

Wij ontvangen het volgend schrijven:

»Weledele Heer!

»Gelief, bid ik u, door middel van uw uitmuntend dagblad, den edelen onbekenden weldoener van de twee arme huisjes de hartelijkste dankbetuiging te brengen voor al het vroegere en op den 13 dezer ingezondene *f* 10; en te bemerken, dat zij den eersten Zondag dezer maand den 60sten jaardag hunner echtvereeniging vierden met eene H. Communie en zich te doen opnemen in het Broederschap van het H. Scapulier der Allerzaligste Moeder Gods, onder den titel des bergs Karmels. De edele weldoener kan van hunne voortdurende dankgebeden en het doelmatigst gebruik der ingezondene gelden verzekerd zijn. Ik heb de eer te zijn,

W....... (Friesland), Uw dw. Dienaar
den 18 Sept., 1852. V. S., Pastoor.

Het dagblad van Luxemburg kondigt aan, dat Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, op 5 Oktober, in persoon de zitting der Luxemburgsche Stenden zal openen.

Gisteren zijn ons de per O. I. mail afgezonden mail afgezonden couranten en brieven uit Batavia geworden. Zij behelzen geen bijzonder nieuws, behalve het vervolg der bijzonderheden van de expeditie naar Palembang.

»Het blijkt," zegt de *Javasche Courant*, »dat hier en daar de zaken in het Palembangsche nog niet *geheel* gunstig staan. Doch de overste de Brauw heeft daarin geen reden gezien, om niet met het terugzenden der troepen voort te gaan; althans wat betreft ruim 150 man, herwaarts overgevoerd, met dezelfde gelegenheid als de bedoelde tijdingen."

Z. M. heeft 1e. benoemd tot burgemeester der gemeente Goes M. P. Blauwbeen; 2e. den heer L. E. Jouve eervol ontslagen als konsul der Nederlanden te Toulon, en in dezelfs plaats benoemd den heer L. J. B. V. Jouve; alsmede eervol ontslagen de heeren A. Gockoop en L. A. van Meerten, als buitengewone leden der Koninklijke Akademie van Wetenschappen, en tot buitengewone leden dier Akademie benoemd de heeren H. Halbertsma te Leyden, J. W. L. van Oordt te Rotterdam, en G. E. Voorhelm Schneevoogt te Amsterdam.

Bij Zr. Ms. besluit van 9 dezer is bepaald, dat de inspekteur en kommandant van het korps mariniers met 1 Jan., in stede van te 's Hage, te Amsterdam zijne standplaats zal hebben.

Volgens een van Zijner Majesteits minister plenipotentiaris te Stockholm ontvangen berigt, is bij [illegible] wit, in Zweden ingevoerd, een gelijk regt zal geheven worden als van loodwit, namelijk twee schellingen per schaalpond; alsmede dat alle zoodanige met borduursel voorziene goederen, waarop het borduursel slechts een gering deel van de waarde der waar uitmaakt, bij den invoer moeten gebragt worden onder de rubriek: »geweven goederen."

Te Rotterdam is op 13 September jl. overleden de hoofd-kommissaris van policie, A. F. Jacobus. Hij was sedert 1823 klerk bij het parket van het hoog-geregtshof te 's Gravenhage, werd kommissaris van policie in 1829 te Vlaardingen, in 1835 te Middelburg, in 1837 te Rotterdam, en werd bij Z. M. besluit van 18 Junij 1852 benoemd tot hoofd-kommissaris. Hij was een zeer verdienstelijk policie-ambtenaar.

Volgens berigt van den kommissaris van policie te 's Bosch, dd. 12 September, is op den eersten dezer aldaar ten postkantore bezorgd en gefrankeerd een brief, aan den heer H. Beukman, in de Jodenhouttuinen, te Amsterdam, in welken brief waren ingesloten de volgende geldswaarden: 1 bankbillet, n°. 78, dd. 17 Mei 1851, *f* 200; 1 dito, n°. 436, dd. 27 Okt. 1849, *f* 100; 1 dito, n°. 177, dd. 19 Maart 1850, *f* 100; 1 muntbillet, n°. 24865 *f* 10; 1 coupon nat. schuld, n°. 215, *f* 7,42½; en 1 dito werk. schuld, n°. 6791, *f* 4,95. Deze brief niet aan het adres bezorgd zijnde, is daarvan 12 dezer aangifte gedaan aan den kommissaris van policie voornoemd. De opsporing wordt ten dringendste aanbevolen.

'S GRAVENHAGE, 18 Sept. In eene op heden gehouden vereenigde zitting van de beide Kamers der Staten-Generaal, is de Vergadering der Staten-Generaal van 1851—1852, namens Zijne Majesteit den Koning, door den heer minister van Binnenlandsche Zaken met de navolgende rede gesloten:

MIJNE HEEREN!

De Staten-Generaal hebben op nieuw, met de Regering, ondervonden, dat de reeks der jaren, waarin van den ijver der Wetgevende Magt buitengemeen veel wordt gevergd, nog niet is gesloten.

Terugziende op sommige teekenen van den algemeenen toestand bij den aanvang uwer werkzaamheden, mogen wij het als een bijzonderen zegen dankbaar erkennen, dat wij ons, in volkomen vrijheid en rust, aan de wetgeving tot bevordering van de zaak des Vaderlands ongestoord konden wijden.

Behalve de begrooting van uitgaven en de vaststelling der middelen, hebben menige andere zeer gewigtige onderwerpen u onvermoeid bezig gehouden. Ik noem slechts de verbetering van ons belastingstelsel, de inrigting der regterlijke magt, het Indisch muntwezen, de jagt en visscherij, de regeling onzer betrekkingen van handel en scheepvaart naar onderscheidene zijden, de vermenigvuldiging onzer middelen van gemeenschap binnenslands en met andere landen.

Zoo niet alle aangelegenheden, aan uwe beraadslaging onderworpen, op een vasten voet zijn gebragt, de vruchten van uw onderzoek en van het overleg met de Regering mogen niet worden voorbijgezien. De arbeid daaraan besteed, het licht daaruit te ontleenen, zijn voorbereiding voor het vervolg.

Indien men hetgeen werd verrigt niet enkel afmeet naar hetgeen men wenschelijk zou keuren, of vroeger in het verschiet, zonder den afstand te kennen, mogelijk achtte, maar met de wezenlijke voorwaarden en eischen der groote taak vergelijkt, men zal dan eene gestadigheid van voortgang opmerken, die het vertrouwen schenkt, dat een volgend jaar het vorige zal aanvullen.

De Koning heeft mij opgedragen, u Zijnen dank te betuigen voor uwe ijverige behartiging van de belangen des Rijks.

Namens den Koning sluit ik deze vergadering der Staten-Generaal.

— Gisteren middag is er ministerraad gehouden, waarschijnlijk tot beraadslaging over de Troonrede, welke morgen, bij de opening der gewone [illegible] de Staten-Generaal zal worden gehouden.

Reeds zijn er verschillende leden van de Tweede Kamer alhier aangekomen, terwijl de meeste leden der Eerste Kamer alhier zijn verbleven, om aan de werkzaamheden, welke in de volgende week zullen aanvangen, deel te nemen.

— Ll. Donderdag den 17 dezer heeft in den Ouden Doelen alhier, eene vergadering plaats gehad van de deelnemers in de door de heeren J. Klijn c. s. ontworpen Drentsche Veen- en Kanaalmaatschappij. Voor verre het grootste gedeelte der gedane deelnemingen waren de inschrijvers present of vertegenwoordigd. Nadat er uitvoerige inlichtingen en ophelderingen door de ontwerpers gegeven waren, is eene verhooging der inschrijvingen ter sprake gekomen. Staande de vergadering werd reeds op nieuw voor nagenoeg *f* 50,000 ingeschreven, zoodat nu nog slechts ruim een zesde gedeelte van het maatschappelijk kapitaal blijft ontbreken.

— Den 17 dezer zijn voor den Hoogen Raad de pleidooijen aangevangen in de zaken: 1°. van C. J. Enthoven, tegen de erven van Z. M. Koning Willem II, tot betaling van *f* 87,227.04; 2°. van deze erven, vorderende van L. J. Enthoven en C°., hun tegen evengemelden eisch te waarborgen, tot een bedrag van *f* 81,484 die zij beweren aan L. J. Enthoven reeds betaald te zijn op de rekening van C. J. Enthoven. Den 17 dezer heeft Mr. L. Metman de vordering van C. J. Enthoven [illegible] wedersproken door Mr. Delprat, die tevens den eisch tot vrijwaring heeft bepleit, alsmede het aanbod der erven, tot voldoening van *f* 1407. Mr. Schooneveld heeft de verdediging van L. J. Enthoven voorgedragen. Den 23 dezer zal Mr. Faber van Riemsdijk voor de Koninklijke erven dupliceeren.

NIJMEGEN, 17 Sept. Gisteren avond, toen de tent van den Heer Hof-Mechanikus Bamberg door het talrijk opgekomen publiek geheel gevuld was, ontzette zich een der vloerbalken, hetwelk het breken van onderscheiden andere balken ten gevolge had. Daardoor ontstond algemeene verwarring, maar tot groot geluk werd de tent, zonder het minste ongeluk te veroorzaken ontruimd. *(N. C.)*

'S HERTOGENBOSCH, 17 Sept. Dezer dagen is in de omstreken van Helmond een fraaije *zwarte* oijevaar geschoten (Ciconia Nigra), waarvan in het belangrijk werk (Manuel d'Ornithologie) van onzen kundigen landgenoot Temminck gezegd wordt, dat hij nimmer in Holland voorkomt. Deze hoogst zeldzame vogel is aan de belangrijke verzameling van Jonkhr. Mr. J. B. Verheyen, te 's Hertogenbosch, ten geschenke gegeven.

— Z. Exc. de Minister van Justitie, Mr. Strens, in het begin dezer week hier aangekomen, is vrij ernstig ongesteld, zoodanig, dat hij het bed moet houden. *(H.)*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 Sept. Er is volstrekt geen politiek nieuws. De dagbladen zijn tot vervelens toe opgevuld met ellenlange verslagen van de ontvangst, die aan den Prins-President op zijne reis in het Zuiden van Frankrijk te beurt valt. Overal waar zich Prins Louis Bonaparte vertoont, ontstaat een vurige geestdrift, die zich in luide vreugdebetuigingen en feestvieringen lucht geeft. Allerwege hoort men de kreten: *Leve de Keizer!* Velen zijn van oordeel dat deze reis de voorbode is van de invoering van het Keizerschap.

— De minister van oorlog heeft bevolen, dat dezen herfst alleen de hoogst noodige garnizoensveranderingen zullen plaats hebben, en dat, te beginnen met het jaar 1853, gezegde veranderingen alleen bewerkstelligd worden gedurende het tijdsbestek van 15 Maart tot 15 Mei.

— Mevr. de hertogin van Orleans was den 14 nog

te St. Gervais, doch zal volgens het officieele blad van Savoye, den winter in de omstreken van Genua en te Nice doorbrengen.

— Tegen den 9 en 16 November zijn goederen van den prins van Joinville ten verkoop aangeslagen.

— In de zaak van het komplot der Rue de la Reine Blanche is heden uitspraak gedaan. Al de beschuldigden zijn tot eene gevangenisstraf van 15 maanden tot 3 jaren veroordeeld, en buitendien elk hunner tot 1000 of 500 frs. boete.

— Voor eenigen tijd werd in het bosch van Ars (depart. van de Moezel) door zekeren Josef Marty een wreede moord op zijne vrouw gepleegd. Hij vermoorde haar na haar in dat bosch te hebben gelokt. Maar zijne euveldaad had, behalve God, eenen getuige, die voor zijn oog verborgen was. Een 12 jarige knaap die bezig was op een naburigen boom vogelnestjes uit te halen, had alles gezien, en is ook de aanklager van den moordenaar geweest, die door het hof van assises van het departement reeds is ter dood veroordeeld.

(*Per telegraaf*) PARIJS, 19 September. De President is gisteren middag te St. Etienne aangekomen. Zijn intogt in de stad [illegible] toegevloeide menigte zeer groot; 5000 mijnwerkers zijn hem te gemoet getrokken met vaandels, waarop geschreven stond: *leve de Keizer!* Een triomfboog van steenkolen was door hen opgerigt.

MADRID, 13 September. De *Gaceta* bevat drie dekreten, waarvan het eene de bepaling behelst, dat de Staat een vijfde of 20 pCt. van de opbrengst der gemeente-goederen bij verkoop zal ontvangen. Bij het tweede wordt koncessie verleend tot den aanleg van een zijtak van den spoorweg van Almansa naar Albacete. Het derde eindelijk behelst belangrijke wijzigingen in het tarief op de in- en uitgaande regten van 1 Maart jl. Bij de wijzigingen worden belangrijke verminderingen van regten verleend op onbewerkt linnen en garen, quincailleriën en onderscheidene andere artikelen, zooals geweer- en pistoolloopen, meswerken, gewone jagt-vuurwapenen, blad-ijzer, enz.

— De president van den ministerraad is heden in deze hoofdstad terug gekeerd.

— De uitgevers van de bewuste dagbladen zullen wegens laster vervolgd worden, waardoor zij voor de gewone regtbanken zullen te regt staan.

— Den 11 was in de bank van S. Ferd. aanwezig een bedrag van 91½ mill. realen aan specie; het in omloop zijnde papier bedroeg 120 millioen, en in de portefeuille was voor een waarde van 177 millioen realen.

ENGELAND.

LONDEN, 18 September. Dat het nieuwe Parlement tegen 11 Nov. e. k. zal worden bijeengeroepen, wordt door de bladen bepaald verzekerd, ofschoon het Parlement gewoonlijk niet zoo vroeg bijeenkomt; maar men herinnere zich dat het ministerie van Lord Derby beloofd heeft het jaar niet ten einde te zullen laten gaan voordat het Huis der Gemeenten, dat ontstaan is uit de Julij-verkiezingen, geroepen zal zijn om over de staatkunde der regering te beraadslagen en over haar lot te beslissen.

— De markies van Douro, zoon van den hertog van Wellington, is van Frankfort te Dover aangekomen.

— Het stoffelijk overschot des hertogs zal van Walmer-Castle naar Apsleyhouse worden overgevoerd. Uit het geopende testament blijkt dat hij het aan de koningin heeft overgelaten om met zijn stoffelijk overschot naar welgevallen te handelen. Daaruit maakt men op dat zijn lijk op eene plegtige wijze zal worden ter aarde besteld.

— Men zegt dat als opperbevelhebber van het leger in de plaats van den hertog van Wellington, prins Albert, de hertog van Cambridge of lord Hardinge zal benoemd worden; de betrekking van inspekteur der 5 havens zou waarschijnlijk opgedragen worden aan een van de drie genoemde personen, welke niet met het opperbevel [illegible] bekleed wordt; terwijl de tegenwoordige sekretaris van Staat voor het departement van oorlog inmiddels het opperbevel waarnemen zal, tot de benoeming van eenen opvolger des hertogs van Wellington.

— Te Liverpool is men voornemens een gedenkteeken voor den Hertog v. Wellington op te rigten, tot welk einde bereids aanzienlijke geldsommen zijn ingeschreven.

— Blijkens den laatst bekend gemaakten staat der Engelsche bank is de cirkulatie der billetten met 724,910 £ verminderd en de voorraad van haar edel metaal met 41,072 £ vermeerderd.

— Berigten uit Britsch-Indië, gedagteekend van Calcutta 8 Aug., bevatten niets belangrijks. Berigten uit Bombay ontbreken nog.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 19 Sept. De ministerraad hield heden eene zitting, waarin ook de kerkelijke quæstie ter sprake kwam.

Pruisen had tot de tolkonferentie van eergisteren slechts de vertegenwoordigers van Hanover, Oldenburg, Brunswijk en de Thuringsche Staten genoodigd, maar het heeft niet verklaard dat het de konferentien niet wil voortzetten met al de Staten, wier gevolmagtigden niet tegenwoordig waren. De Pruissische kommissaris verklaarde nagenoeg het volgende: De Pruissische regering heeft tot 15 Sept. het antwoord gewacht der regeringen, die niet onmiddellijk tot zijne verklaring van 30 Aug. waren toegetreden. Dit antwoord is niet ontvangen. Dien ten gevolge kan Pruissen alleen onderhandelen met de Staten, die hunne toetreding tot deze verklaring hebben bekend gemaakt

— Aan de beurs wil men weten, dat de inschrijvingen voor de nieuwe leening nu reeds meer dan de volle som bedragen.

ITALIE.

— De *Bilancia* van Milaan, meldt uit Turijn: Een 2de Dec. is voor Piemont op handen. Louis Napoleon is weinig ingenomen met de tegenwoordige instellingen van dezen Staat. Te Turijn is daaromtrent een brief van graaf Cavour in omloop.

Dezer dagen was er sprake van de financieele moeijelijkheden van Sardinië. Het officieel blad van Turin meldt evenwel, dat gedurende de acht eerste maanden van 1852, het cijfer der ontvangsten van de provincien van het vasteland van den Sardinischen staat frs. 2,706,703 meer beliep dan op gelijk tijdstip in 1851; frs. 1,703,159 meer dan in 1850; frs. 2,207,302 meer dan in 1849 en frs. 3,614,175 meer dan in 1848.

Dit neemt echter niets weg van het beweerde betreffende den ongunstigen staat der finantien.

De bekende dichter A. Manzoni bevindt zich thans te Genua, waarheen hij zich begeven heeft om aan de huwelijksplegtigheid van den heer d'Azeglio, president van den ministerraad van Sardinië, die mede, gelijk bekend is, een bekwaam schrijver en kunstenaar is, deel te nemen.

— De advokaat-generaal bij het hof van kassatie te Turin, heeft zijn eisch gedaan in de zaak van den graaf Costa de Beauregard, raad bij dat zelfde hof, reeds korrektioneel veroordeeld voor zijne brochure tegen het ontwerp van wet op het burgerlijk huwelijk. Hij heeft gekonkludeerd tot de toepassing van de strengste disciplinaire straf.

BELGIE.

BRUSSEL, 19 September. Eindelijk heeft de ministeriëele krisis een einde genomen. De koning heeft, bij besluit van eergisteren het ontslag aangenomen dat de heer Frère-Orban, minister van finantien, had aangeboden, en in zijne plaats *ad interim* benoemd de heer Ch. Leidts, staatsminister, gouverneur van Brabant.

De overige ministers behouden hunne portefeuille.

De Kamers zijn tot eene buitengewone zitting bijeengeroepen tegen 27 September. Alsdan zullen aan de volksvertegenwoordiging verklaringen gedaan worden nopens de grondoorzaken die tot het indienen der demissie der leden van het kabinet geleid hebben, alsmede betreffende den algemeenen toestand van zaken.

— De heer Frère Orban is heden door den koning op het Kasteel van Laeken ten gehoore ontvangen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 20 September.

BEVALLEN (17 Sept.): T. W. Molster, geb. Tendering, Z. M. Bosscher, geb. Guddum, Z. - A. Allgauer, geb. Lachuwitz, Z. — (18 Sept.): M. Romeyn, geb. Breukelaar, D.

OVERLEDEN (13 Sept.): W. Preijer, 72 j. - P. E. Stiffry, 41 j. - M. Bannenberg, geb. Halderiet, 51 j. — (14 Sept.): M. van Veen, geb. van Peursem, 54 j. — (18 Sept.): M. M. Sachtleben, geb. Schreuder, 65 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 18 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 55¾; 1840, 5 pc. 100⅜; 1848, 100¼; 1852, 101⅛; Spanje Ard. 1 pc. 23¼; Binnenl. 3 pc. 45 15/16; Coupons —; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 18 Sept. Fransche 3 pc. 78,20; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 104,20; Schatk. 3,—; Bank-Actien 284½,—; Belg. 1840, 5 pc. —; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —, 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 46½; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 —,—; 1849, —,—; 1851, —,—; Haïti —,—; Rom. Leening 1850, 99¼.

MADRID, 13 Sept. Spanje 3 pc. 47¾; Ardoins 1 pc. 25 1/16; Uitg. Schuld 6 9/16; Coupons 1¾.

LONDEN, 18 Sept. Cons. kont. 100⅛ a 100¼; op tijd 100⅛ a 100¼; Braz. 102 a 104; 1829/39 102 a 104; Den. 3 pc. 83 a 84; 5 pc. 104 a 106; Ecuad. 4⅝ a 4⅞; Gren. 23½ a 24; Uitgest 12⅝ a 12⅞; Mexiko — a —; Nieuwe 25¼ a 25½; Peru 4½ pc. 104 a 106; Uitgest. 65 a 66; Rusl. 1822 5 pc. 118 a 119, (N.) 4½ pc. 104½ a 105; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 39 a a 39¾; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23½ a 23⅝; 3 pc. 50 a 50½; Coup. cert. 2⅞ a 3; Passive 6⅛ a 6¼; Holl. 2½ pc. 65¼ a 65½; id. 4 pc. 99 a 99½; Venez. 43 a 44; Uitg. 16½ a 17.

WEENEN, 18 Sept. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 95; Bank-Actien 1362.

BERLIJN, 18 Sept. Schuldbr. 3½ pc. 94⅞; Loten 128¼; Rusl. Stiegl. 4 pc. 98; Pools. 4 pc. 90¼; Loten fl. 200 22; id. fl. 300 153½; id. fl. 500 —; Amsterdam zigt 14⅜p. id. 2/m. 142¼g.

HAMBURG, 18 Sept. Rusl. Eng. Leen. 112½; Stiegl. 4 pc. 91; Spanje, Ard. 5 pc. 22½; Binnenl. 3 pc. 43.

FRANKFORT, 18 Sept. Met. 5 pc. 82⅜; 4 pc. 65¼; 2½ pc. 42; Bank-Actien 1403; Darmst. Loten fl. 50 90¾; id. fl. 25 31½; Badensche Loten fl. 50, 63¾; id fl. 35, 38¼; Nassausche 28½; Holl. 2½ pc. 64½, Werk. Sch. 4 pc. 96¾; Sijndic. 3½ pc. 95¼.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		18 SEPT. 4½ u.	gebl.	20 SEPT. 4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		64 13/16	64 9/16	64¾	64 9/16
Dito Dito	3	77⅝	77½	77⅝	77 1/16
Dito Dito	4	97	96⅞	97	96⅞
Dito Obligatien O. I.	4	96⅜			
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½	125¼	125¾		
Aand. Rijn-Spoorweg.					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv					
FRANKRIJK, Obligatien.	3	52 13/16	52 13/16	52⅞	
SPANJE bij *Ardoin* 1835.	5		73¼	73½	73¼
Dito Nieuwe	1				
Dito 2/m. Beurveil.		23¾	23¾	23 13/16	
Dito	3	50	50⅛		
Dito Binnenl. 2400 P.		45⅞	46¼	46½	46 5/16
Coup. Bewijzen.			2 7/16		
Amortisable Schuld		6⅛	6 3/16	6¼	
PORTUGAL te Londen	5	43	43⅛		
Dito Dito	4	39 9/16	39 11/16		
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108¼	108¼	108½	
Dito Dito 1828 en 1829		107⅛	107⅛		
Cert. bij d°. 1831 en 1833			97⅛	97¼	
Dito	4½	103			
Dito bij *Hope*	4	91⅝	91½	91⅝	
Dito bij *Stieglitz en C°.*		91⅛	91¼	91⅛	
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5	104⅜			
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito					
POLEN, Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. » 300					
AMERIKA, Bank-Actiën					
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	79	78⅞	79	
Dito 1847	2½	44	40⅞	41¼	
Dito 1851	2½	40½	40 5/16	40 5/16	
Dito Nieuwe	5	91¼	91 5/16	91 5/16	91 5/16
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4	70			
Letter B	5	91 3/16	91 1/16	91 3/16	91 3/16
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito » 250					
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5		100¼		
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	5				
MEXICO Nieuwe		26 9/16	26 9/16		
VENEZUELA à £ 100	3½	42			
GRENADA à £ 100	2		23⅛		
ECUADOR à £ 100		4¼			

Polen, Cert. 4 pCt. 86¼; Grenada uitgestelde 12⅝, 11/16.

Hollandsche fondsen blijven door eenige verkooporders flaauwer. Van Buitenl. effekten waren Spaansche en Oude Metallieken hooger te plaatsen, met veel koopers in beider soorten; alle de andere vreemde fondsen sluiten nagenoeg als Zaturdag.

Koers van het Geld: Beleening 2¼ pCt., Prolongatie 2¼ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	56¼	Livorno	2/m. *f*	88⅞
„	zigt „	56⅝	Napels	„ „	84⅞
Bordeaux	2/m. „	56 1/16	Petersburg	„ „	1,86
„	½/m. „	56 5/16	Weenen	6/w. „	30¾
Madrid	3/m. „	246	Augsburg	„ „	35⅜
Cadix	„ „	246	Frankfort	„ „	98¾
Seville	„ „	242	Hamburg	2/m. „	35¼
Bilbao	„ „	243	„	zigt „	35 7/16
Lissabon	„ „	42	Londen	2/m „	11,87½
Porto	„ „	42	„	zigt „	11,92½
Genua	2/m. „	46⅝	Rotterdam	„	⅛

HANDELSBERIGTEN.

Batavia, 24 Julij.

INVOER. — Sedert het laatste berigt verkeert de handel in Manufakturen in eene zeer lustelooze stemming, en heeft men van de meeste Artikelen eene prijsverlaging te vermelden.

De aanvoeren waren hoogst belangrijk.

Callicots en Madapollams. Eerstgenoemde zijn door sterke toevoeren merkelijk lager gegaan en vreest men dat de houders genoodzaakt zullen worden tot eene verdere prijsverlaging.

Gebleekt heeft alleen in 7/4 eene daling ondervonden. De omzettingen in beide soorten waren zeer aanzienlijk en tot de volgende prijzen:

Calicots 5/4 *f* 4,90 à *f* 5, 6/4 *f* 6,75, 7/4 *f* 7,62½. Madapollams 5/4 *f* 5, 6/4 *f* 7, 7/4 7,62½. Op 5 en 6 maanden.

Voor eene partij Calicots nog ter markt wordt echter niet meer dan *f* 4,75, *f* 6,75 en *f* 7 geboden.

Van Engelsche Madapollams worden 6000 ps. 38" in vendutie gerealiseerd tot den buitengewoon lagen prijs van *f* 1.90 tot *f* 2.03, dien ten gevolge verkeeren zoowel gebleekte als ongebleekte Engelsche goederen in eene dusdanige flaauwe stemming, dat men genoodzaakt is geweest 5 à 10 cents beneden de prijzen der vorige maand los te laten. Cambrics mede flaauw! na 't vertrek der vorige Mail werd een partij zeilende tegen *f* 5,30 voor N°. 24 afgedaan; belangrijke toevoeren en verminderde vraag, zoowel hier als op de kustplaatsen zijn echter oorzaak dat thans niet dan met moeite tegen 12½ cs. lager te verkoopen is.

Witte Jaconets zijn zonder vraag. Lappets ordinaire soorten grif te plaatsen. Drills met verminderde voorraad en eenige vraag voor de kust, zoodat voor Amerikaansch hier ter plaats reeds f 9 is betaald. Er zijn slechts 50 balen van dat soort ter markt welke op f 10 worden gehouden. Hollandsch mede zonder voorraad; de laatste 700 ps. werden a f 7,75 afgedaan, terwijl een vroegere partij met gemak f 8,25 en 8,50 heeft bedongen. Gebleekte dito Amerikaansch werden a f 10,50 afgezet, terwijl Hollandsche op f 9 worden gehouden. Blaauw geverwde Drills blijven zoo mede blaauwe 6/4 Salemporis in goede vraag.

Zwarte 6/4 en Oranje 5/4 Salemporis zijn daarentegen moeijelijk te plaatsen; laatstgenoemde soort vooral door groote aanvoeren van Engelsch fabrikaat welke a f 6,50 de 24, en a f 9,50 de 40 yards zijn verkocht.

Figured Shirting mede lusteloos, een kleine partij van 5 kisten bedong met moeite f 11,50, terwijl Twills zijn losgelaten de 40 yards a f 12 en de 24 yards a f 6,50.

Adrianopel rood Katoen zonder verandering.

Van Chitzen hebben vooral op de kust belangrijke verkoopen plaats gehad, echter tot zeer lage prijzen; de voorraad is zoowel in de eerste als tweede hand zeer groot en wordt daardoor gedurig lager aangeboden.

Cotonets blaauw en rood gestreept 6/4 a f 11 a 11,25, 5/4 a f 8,75, en 4/4 a f 7,75 in redelijke hoeveelheden verkocht. Printanniéres blijven tot vorige prijzen te plaatsen.

Chelassen, donker en licht blaauw 5/4 f 7 a f 7,50, 6/4 f 9 a f 9,25. Blaauw en rood 5/4 f 8 a 8,25 afgedaan. Blaauwe Nikanias a f 4,60. Changeants te vergeefs a f 8,50 aangeboden.

De voorraad van Weefgoederen is in het algemeen aanzienlijk vooral van Zwitsersche, China en Manilla Cheks, Putjoupauw en Paliacatsche Doeken. Mattadama blijven a f 4,50 te verkoopen.

Ook in Sarongs en Kains werd veel de laatste maand aangevoerd en tot noteering verkocht.

Adrianopel enluminé Doeken, Kains, Sarongs en Slendangs blijven tot redelijke prijzen gevraagd.

Tafel- en Servetgoed f 37 a 38. Dimets en Oogjesgoed a f 8,50 a 9, met verminderde voorraad en geringe kooplust. Van Kousen en Sokken geldt hetzelfde.

Molton Dekens worden wegens de groote voorraad lager aangeboden; de tweede hand is echter mede voor geruime tijd voorzien en ongenegen tot verdere inkopen zelfs tot verlaagde prijzen.

Lasting, door nieuwe toevoeren is voor de eerste tijd in de konsumptie voorzien, zoodat vooral afwijkende kwaliteiten thans hoogstens a f 43 te plaatsen zijn.

Polemieten, Laken en Orleans onveranderd.

Mule Twist is niet hooger dan f 105 en f 110, in konsumptie voor N°. 30 en 40 aan te nemen. Adrianopel rood Garen grif te plaatsen, ook van N°. 40 is de voorraad kleiner en zullen de nieuwe aanvoeren betere prijzen bedingen.

Provisien. Puike Boter weinig ter markt en dien ten gevolge met f 11 a 12 betaald. Kaas is door nieuwe aangekomen partijtjes moeijelijk a f 8,50 te plaatsen. Hammen a f 6 gedaan. Gerookt Vleesch a f 6,50. Amerikaansch Meel te Soerabaya met f 25 betaald. Verduurzaamde levensmiddelen „Alberdingk Thijm" grif te verkopen.

Dranken. Genever, ofschoon de voorraad is [illegible] minderd, zonder prijsverbetering. Vatwijn Fransche goed te plaatsen. Kistwijn dito f 29, — á f 30, Madera-; Rhijn- en Champagne wijn zonder verbetering. Bier Holl. afgetapt en bekende merken zeer gewild en met f 6,25 grif betaald; andere soorten tot f 5,50 mede te verkoopen; do. op fust veel aangevoerd en moeijelijker. Seltserwater ondervindt meer vraag a f 9, — en f 12, —.

Metalen zeer lusteloos en vooral van IJzer groote voorraad, en bijna zonder omzet; Engelsch is á f 6, — verkocht en Zweedsch wordt á f 10,50 aangeboden. Staal bij kleine hoeveelheden á f 13,50 voor ligte de bonten verkocht. Lood Engelsch blok bedong f 20, —, in rollen weinig gevraagd. Blik 200 kistjes BS. in vendutie á f 10,50 verkocht. Bladkoper f 105, — á f 110, —, geringe voorraad. Spijkers f 16, — á f 17, —. Ankers en Kettingen enkel voor dadelijke behoefte verkoopbaar.

Glas- en Aardewerk ordinaire soorten goed te plaatsen. Een goed gesorteerd faktuur Spiegels en Schilderijen zoude met avans te plaatsen zijn. Kramerijen en Galanterien niet te rekommandeeren.

Roolteer f 7. Zweedsche Teer veel gevraagd en zal de eerste aanvoer hooge prijzen bedingen. Zeildoek op nieuw in vendutie verkocht en uit de hand niet te verkoopen. Lijnolie raauwe f 14,50 a f 15, groote voorraad, gekookte a f 16, met vraag. Loodwit wordt a f 15 aangeboden en is op nieuw veel aangevoerd. Menie f 6 a f 6,50. Spaansch Groen f 0,90 a f 1.

Papier. Hollandsch Propatria zeer gewild en bedongen de aangevoerde partijen goede prijzen. Postpapier is daarentegen ruim voorhanden en minder gevraagd.

UITVOER. Ten gevolge van gebrek aan scheepsruimte waren de omzettingen van produkten gedurende de maand zeer beperkt, zoodat men zich voor heden tot de navolgende mededeelingen moet bepalen.

Arak. 50 leggers prima kwaliteit werden in het begin der maand a f 50 voor Nederland gekocht, men blijft tot dien prijs aanbieden, echter zonder koopers.

Bindrotting. Mooije blanke Banjermassing niet onder f 6,50 tot f 7 te koop.

Van *Cassia, Vera* werden 300 pikols ordinair soort a f 15,50 per Dionysia Catharina naar Amsterdam verscheept; 200 pic. Tiganjas a f 17 verkocht, werden bij de levering geweigerd, als zijnde smakeloos en bastaard soort.

In Gom Dammer hebben evenmin als in Gom Benzoin omzettingen plaats gehad. Van Gom Elasticum werden ruim 200 pic. gekocht voor Engeland a f 21 en 150 pic. voor Singapore a f 20.

Van *Kochinille* zijn alhier 4000 ps. ter markt waarvoor de hooge prijs van f 245 wordt gevraagd, terwijl eenige te Samarang aangevoerde partijtjes f 210 hebben bedongen; het Artikel blijft even als Buffelhuiden zeer schaars en met veel vraag.

Indigo. De ter markt gebragte voorraad vindt dadelijk a f 3,50 en hooger koopers.

Sapanhout. Manilla a f 7 in ent. een klein partijtje verkocht, Java zeer ord. a f 2,75 losgelaten.

Koffij. Van Padang soort werden alhier afgedaan cirka 3000 pic. a f 28,75 voor Noord-Amerika, 800 pic. voor Antwerpen, 400 pic. a f 24 voor Frankrijk, met nog ruim 6/m pic. leverbaar te Padang mede a f 24. Te Samarang werden voor aankomst der Mail 3/m pic. gedaan a f 23 en houdt men thans op f 24, doch zonder nemers, terwijl te Soerabaya eenige partijtjes Solo Koffij a f 23 tot f 24 verkrijgbaar zijn. Tegen medio Augustus zijn door het Gouvernement cirka 30/m pic. te Padang op gewone voorwaarden in veiling aangeslagen; de geheele oogst van Sumatra's Westkust zal dit jaar 100000 pic. bedragen.

Van *Peper* zijn slechts kleine partijtjes aangevoerd welke tot vroegere prijzen koopers vonden; de veiling te Benkoelen door het Gouvernement leverde de navolgende resultaten op; 1900 pikols zwarte van f 14,25 tot f 17, — gemiddeld f 16,25.
850 „ witte „ „ 26,50 „ „ 35,75 „ „ 30,50.

Rijst blijft in weerwil der lage offertes door Chinesche houders zonder koopers en kan men alleen den verkoop van 500 Koyangs Kandanghauer Tafelrijst á f 165, — vermelden, zoo men wil voor het kontinent; van gewone Java hebben geene noemenswaardige omzettingen plaats gehad, ordinair blank wordt te vergeefs á f 120, — aangeboden.

Suiker. De nieuwe oogst zal zoowel in kwaliteit als kwantiteit die van het afgeloopen jaar overtreffen en komt thans ruimer ter markt; bij den onzekeren stand der vrachten zijn de meeste koopers echter nog ongenegen de hooge eischen der verkoopers in te willigen, en zijn de omzettingen daardoor zeer gering en wel hoofdzakelijk voor Sidney als 800 pikols Cheribon N°. 20 a f 15, 1500 pikols Chinesche gelijkstaande met N°. 10 a f 10, en voor Duitschland 1000 pikols Pecalongan N°. 15 a f 12, 2000 pikols Cheribon lage nommers in verhouding van f 13 voor N°. 16. Te Samarang werden gedaan 2400 pikols in verhouding van f 11,62⁵ N°. 16 voor Amsterdam, 8000 pikols grootendeels voor Antwerpen a f 12,25 en te Soerabaya 2000 pikols a f 12 terwijl daar ter plaatse Muscovados voor Sydney met f 10 en f 10,50 zijn betaald.

Tabak. De oogst KLEIN werd op 29 Junij ll. alhier in veiling verkocht a 51½ Cts. bij inschrijving voor Amsterdam zijnde cirka 170/m. ℔ tegen 27 do. zijn te Soerabaya in veiling geannonceerd 1417 pakken hoofdmerk HS., zullende de oogst VDS bestaande uit cirka 1000 pakken daarop volgen.

Wisselkoers op Nederland 95 %, op Engeland f 12,62½ door het Gouvernement is ruim 3 ton afgegeven.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 20 September.

Tarwe prijshoudend met goeden handel; verkocht in Entrepôt: 130 ℔ b. Pools. f 305; in cons.: 128 ℔ b. Pools. f 303; 126 ℔ dito f 293, 298; 121 ℔ Vriess. f 225; 131 ℔ n. Mecklenb. f 273; 130 ℔ n. Saal. f 267; in veiling: 126 ℔ besch. b. Pools. f 286, 122 ℔ dito f 273.

Rogge f 2 a 3 hooger met veel handel verkocht, in Ent. 122 Odesa f 182 in Cons. 123 125 ℔ Pruis. f 205 211, 117 ℔ o. Gedr. f 180 118 ℔ n. Argangel f 178.

Garst prijshoudend 101 ℔ n. Vriesche winter f 150 152. Haver als voren 77 ℔ Voer f 92.

Boekweit f 5 a f 6 hooger met eenigen handel: 122, 123, 125 ℔ Amersf. en Nijkerker f 206, 209, 215.

Koolzaad. Oostvriesch 51; Cromhorn 50½ ℔. Op 9 vaten Olie dadelijk 54½, in April ek. 53; Sept. [illegible] *Lijnzaad* [illegible] 31; N°. Mei ek. f 33½; Oct. f 30¾, ½; Nov. f 31⅛; Dec. f 32¼. *Lijnolie* op 6/w. f 32½; Vliegend f 31½. *Hennepolie* op 6/w. f 39; Vliegend f 38.

LONDEN, 17 Sept. Met *Koffij* zeer ferm. De omzettingen bepaalden zich voornamelijk tot de veilingen en bestaan uit 500 bn. Native Ceylon tot 43 s. 6 d., 950 va., 1600 bn. Plantage Ceylon tot 51 s. a 60 s. 6 d. voor middel a fijn kleurig.

Suiker. De markt sloot heden voor de konsumtiesoorten in eene zeer ferme stemming en de prijzen zijn 3 a 6 d. hooger aan te nemen. — Voor vreemde W. Ind. soorten was meer kooplust. Zeilende zijn drie ladingen Havana voor Triest gekocht, als 3200 kn. tot 21 s. 6 d. voor N°. 12, 3000 kn. tot 22 s. 6 d. voor N°. 14, met 3200 kn. tot 23 s. 3 d. voor N°. 15, terwijl twee ladingen wit Havana tot 27 s. 6 d. en 28 s. 6 d. zijn afgedaan. Met *Geraffineerd* voor de konsumtie levendiger. Van Hollandsche Crushed zijn enkele verkoopen gedaan tot iets lagere prijzen dan de vorige week.

Rijst was deze week meer gevraagd en de prijzen zijn ca. 6 d. vooruitgegaan. De verkoopen bestaan uit ca. 15000 bn. Bengaal tot 9 s. 3 d. a 10 s. 6 d. voor goed a goed blank. Eene zeilende lading Arracan is tot 8 s. 9 d. gedaan.

Graanmarkt. Tarwe is stil. De oogst van de Gerst laat zich beter aanzien. Haver vast.

Veemarkt. Zoowel voor Runderen als Schapen was de markt heden niet willig gestemd, doch Kalveren werden vlug op het avans van ll. Maandag verkocht. Er waren aangevoerd 1140 Runderen, 2833 Schapen en Lammeren, 500 Kalveren.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Kapt. ten Ham, te Batavia aangekomen, rapporteert op den Zuidhoek van het Prinsen Eiland, een wrak, vermoedelijk van een Hollandsch gezien te hebben, en dat bun watervaten en rood gemeniede ijzeren waterkisten tegen waren komen drijven, de Gouvernements stoomboot Merapi is volgens brief van den 24sten Julij naar het Prinsen Eiland ter adsistentie afgezonden.

Het schip de Ruijn, Kapt. Brandlegt, van Banjoewangie naar Amsterdam, alhier lek binnengeloopen, is geabandonneerd; de lading zal in het schip Selence, Kapt. Westcott, overgeladen worden.

BINNENGEKOMEN:

BATAVIA, 3 Julij. Sipkes, Mercurius, Rott. — 7 Julij. Knaap, Zeevaart, Amst. — 9 Julij. van der Linden, Adm. Piet Hein, en van der Plas, Nederl. en Oranje, beide Amst. — 10 Julij Rijken, den Elshout, Rott. — 11 Julij. Boulet, Adelaar, Amst. 13 Julij. van der Kolff, Jacobus, en Besier, Ambon, beide Rott. — 15 Julij. Fiik, Gebroeders, Amst. — 17 Julij. Herdersche, Louisa Maria, Amst.

UITGEZEILD:

BATAVIA, 27 Junij. Hagen, Henriette Clasina, Amst. - van Wijhe, Cameleon, Rott. — 7 Julij. Drent, Dankbaarheid aan de N. H. M., Rott. — 11 Julij. Kramer, Neerl. Koning, en Hoogeveen Heijmans, Maasstroom, beide Rott. — 13 Julij. Morrison, Grange, Rott.

SAMARANG, 16 Julij. Krentebol, Drie Gebroeders, Nederl.

SOERABAYA, 14 Julij. Edwards, Chieftain, Amst.

PATJITAN, 11 Junij. Bil, Rijswijk, Rott. — 12 Junij. Tetjes, Everdina Elisabeth, Rott.

TJILATJAP, 22 Junij. Smits, Theresia, Rott.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 28 Julij op 41° N.Br. 23° W.L. Karel August, Kapt. Bouten, van Rotterdam naar Batavia.

RIVIER-VAART.

KEULEN, 17 Sept. aangekomen:

Kapt. D. Hoogewegh van Amsterdam met 4775 c; W. Linz v. Rotterdam met 2533 c.

Rijnhoogte ARNHEM 18 Sept. 12 el 35 duim.
KEULEN 18 „ 11 vt. 1½ „

ADVERTENTIEN.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.